

Številka: 521-53/2014-17/628
Datum: 13. 2. 2015

Agencija za energijo izdaja na podlagi 413. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14) na zahtevo stranke, v zadevi spora vezanega na izvedene meritve električne energije na merilnem mestu št., naslednjo

ODLOČBO

1. Ugotovi se, da iz števca, ki mu je potekla veljavnost ni mogoče upoštevati odčitkov, ki so osnova za obračun porabljene električne energije.
2. Družba SODO sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo, Minařikova ulica 5, 2000 Maribor, je dolžna razveljaviti količine - merilne podatke, ki jih je odbrala na merilnem mestu št. za obdobje od 1. 1. 2013 do 29. 1. 2013 ter o navedenem obvestiti dobavitelja, z navodilom, da preveč obračunane količine upošteva in poračuna v naslednjem obračunskem obdobju in sicer v roku 15 dni od dneva dokončnosti te odločbe, da ne bo izvršbe.
3. Družba SODO sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo, Minařikova ulica 5, 2000 Maribor, je dolžna povrniti stranki....., potne stroške za prihod na ustno obravnavo dne 16. 12. 2014 na relaciji Ljubljana – Maribor – Ljubljana v višini 16,14 EUR, in sicer v roku 15 dni od dneva dokončnosti te odločbe, da ne bo izvršbe.
4. V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Uporabnik sistema elektrike (v nadaljevanju stranka), je z zahtevo z dne 12. 11. 2014, ki jo je Agencija za energijo (v nadaljevanju organ) prejel dne 13. 11. 2014, sprožila spor, vezan na izvedene meritve električne energije na merilnem mestu št. Stranka je v svoji zahtevi navedla, da se za obračun porabe električne energije lahko uporablja izključno meritev narejena na števci, ki ima veljaven žig ter od organa zahtevala, da se opredeli izključno do vprašanja ali je odčitek, ki je osnova za obračun porabe, mogoče pridobiti izključno iz »certificirane« naprave. Svoji zahtevi je stranka priložila dopis SODO sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo, Minařikova ulica 5, 2000 Maribor, št. z dne 5. 11. 2014 iz katerega med drugim izhaja, da je električni števec, ki je bil odstranjen, kljub pretečenemu žigu veljavnost, pravilno beležil porabo električne energije.

Po prejemu zahteve je organ najprej preizkusil njeno pravilnost po 415. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14; v nadaljevanju EZ-1). Na podlagi predloženih listin k zahtevi organ ugotavlja, da je stranka pred sprožitvijo postopka pred tukajšnjim organom najprej zahtevala od distribucijskega operaterja naj ugotovi njeni zahtevi. Ko je bila njena zahteva s strani distribucijskega operaterja v celoti zavrnjena, je stranka v roku iz drugega odstavka 415. člena EZ-1 vložila zahtevo, da organ odloči v sporu.

Organ je v obravnavani zadevi skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/06–ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju ZUP) distribucijskemu operaterju družbi SODO sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo, d.o.o., Minařikova ulica 5, 2000 Maribor (v nadaljevanju SODO), kot nasprotno stranko v postopku, z dopisom št. z dne 18. 11. 2014 pozval, da se pisno izjasni o zahtevku stranke ter o vseh dejstvih in okoliščinah ter za svoje navedbe priloži dokaze.

SODO se je z dopisom št. z dne 26. 11. 2014 opredelil do zahteve stranke. Iz dopisa izhaja, da je v obravnavani zadevi na merilnem mestu št. v letu 2012, merilni napravi št. potekla veljavnost overitve, zato jo je izvajalec nalog SODO,, bil dolžan zamenjati v okviru nalog rednega vzdrževanja uporabnikove merilnega mesta, vendar ker je bila uporabnikova merilna naprava nameščena v stanovanju, je bila za pristojne izvajalce nalog SODO nedostopna. Nadalje je SODO tudi navedel, da je uporabnika v letu 2012 večkrat pozvala, da omogoči dostop do merilne naprave ter da se je uporabnik na ta obvestila in pozive odzval šele v mesecu januarju 2013, po preteku veljavnosti overitve števca in po namestitvi novega elektronskega števca. Glede navedb, ki jih je stranka podala v svoji zahtevi v kateri opozarja na stališče SODO, da je števec, ki je bil odstranjen, kljub pretečenim žigom veljavnosti, pravilno beležil porabo električne energije, pa je SODO navedel, da je s tem želel le poudariti, da je zaradi oviranega dostopa do merilne naprave, moral za potrebe obračuna prevzete električne energije upoštevati po števcu registrirane količine. SODO je v dopisu tudi navedel, da je stranka od dne 1. 1. 2013, ko števec ni več imel veljavnosti overitve pa do 29. 1. 2013, ko je merilna naprava bila zamenjana, neupravičeno odjemal električno energijo iz omrežja, zaradi česar sta imetnik soglasja za priključitev in dejanski odjemalec električne energije solidarno in neomejeno odgovorna. Ob tem je SODO tudi navedel, da je izvedel vse ukrepe, da bi na merilnem mestu št. zagotovil pravočasno zamenjavo merilne naprave in posledično odčitavanje merilnih podatkov iz overjene merilne naprave.

Organ je v nadaljevanju postopka na podlagi 102. in 154. člena ZUP razpisal narok za ustno obravnavo. Naroka za ustno obravnavo so se udeležili stranka osebno in pooblašenci SODO,

Stranka je na ustni obravnavi dne 16. 12. 2014 najprej povedala, da navedbe, ki jih je SODO podal v pisnem odgovoru niso predmet njene zahteve temveč se njena zahteva nanaša izključno na rešitev vprašanja ali je mogoče iz števca, ki mu je potekla veljavnost upoštevati odčitke, ki so osnova za obračun porabljene električne energije. Nadalje je stranka navedla, da obvestila o nameravani zamenjavi števca ni prejela, zaradi česar zahteva, da prevzame odgovornost o tem. Prav tako je stranka navedla, da se njeno merilno mesto nahaja za vrati stanovanja, kar pomeni, da jo mora elektro podjetje predhodno obvestiti o kakršnem koli delu na njeni merilni napravi. Nadalje je stranka navedla, da se ji odčitek števca opravlja enkrat letno, ter da ni bila upravičena do poročila za obdobje od septembra 2012 do menjave števca v januarju 2013, da je bil obračun za to obdobje narejen napačno, ker je bil narejen iz števca, ki mu je potekla veljavnost ter da želi, da SODO dokaže, da se obračun lahko opravi na osnovi »necertificirane« tj. neoverjene merilne naprave. Ob tem je stranka navedla, da želi, da organ odloči o tem ali je bil poročila za obdobje od septembra 2012 do januarja 2013 opravljen na podlagi pravilno izračunanih odbirkov merilne naprave ter da pri tem organ upošteva dejstvo, da je bil obračun napravljen na »necertificirani« tj. neoverjeni merilni napravi.

Nasprotna stranka je po svojih pooblaščenjih na razpisani ustni obravnavi navedla ista dejstva, kot jih je že navedla v dopisu SODO št. z dne 26. 11. 2014. Ob tem so pooblaščenji nasprotni stranke dodatno navedli, da je menjava števec v Sloveniji normativno delo in da v primeru, da števci niso dostopni, zaposleni delavci elektro podjetja v praksi pustijo obvestilo tistim odjemalcem, ki imajo nedostopne števce z namenom, da jih posamezni odjemalec individualno kontaktira, da se dogovorita o potrebnih vzdrževalnih delih oziroma zamenjavi števca. Letno je potrebno zamenjati do 15.000 števec, zaradi česar je kontrola dela težko obvladljiva, da pa imajo čas, da števce zamenjajo do konca tekočega leta. Nadalje je bilo rečeno, da v konkretni zadevi stranka ni imela dostopnega števca, zaradi česar so ji pustili obvestilo, vendar z dokazilom ne razpolagajo. Prav tako je pooblaščenec nasprotni stranke navedel, da je v konkretnem primeru stranka na letnem obračunu in prejema mesečne račune na podlagi akontativnih količin, takšni računi so bili s strani dobavitelja stranki tudi izstavljeni in je stranka imela vsak mesec možnost, da javi, da se ne strinja in bi o tem lahko obvestila Pooblaščenec nasprotni stranke je pri tem dejal, da podatki za obdobje od septembra 2012 do poteka veljavnosti žiga merilni napravi 31. 12. 2012 niso sporni ter da je lahko kvečjemu sporen obračun za obdobje od 1. 1. 2013 do 29. 1. 2013 in da se za to sporno obdobje lahko stornirajo te akontativne količine na osnovi katerih je bil izstavljen račun za mesec januar 2013.

SODO je naknadno predložil tudi dokazila, ki jih je pridobil od pooblaščenega izvajalca nalog in sicer podatke o izvedenih obračunih porabljene električne energije za obračunsko obdobje september 2011 – september 2012 in za obračunsko obdobje od septembra 2012 do januarja 2013.

Prejeti dopis je organ posredoval stranki, da se seznani z njegovo vsebino ter izreče o navedbah SODO. Stranka se je v dopisu z dne 13. 1. 2015 med drugim izrekla, da je SODO na računu obračunal več elektrike, kot so jo izmerili na verodostojni (certificirani) merilni napravi tj. števcu električne energije ter da bi SODO organu moral dostaviti odčitke števec po VT in MT v enoti kWh za vsak odčitek ter dokazati, da je bil odčitek narejen iz števca, ki je imel v času odčitka veljavno nalepko, ki označuje ustreznost števca.

Organ je v obravnavani zadevi preučil zahtevo stranke, vse navedbe SODO in predložena dokazila, s katerimi je stranka dokazovala dejstva. Na podlagi dejanskega stanja, ugotovljenega v posebnem ugotovitvenem postopku in dokazov, na katerega je le to oprto ter ob uporabi zakonskih in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, organ ugotavlja, da sta bistveni vprašanji, katere je treba rešiti v konkretnem upravnem postopku:

- Ali je mogoče iz števca, ki mu je potekla veljavnost, upoštevati odčitke, ki so osnova za obračun porabljene električne energije in
- Ali je bil poračun za obdobje od septembra 2012 do januarja 2013 opravljen na podlagi pravilno izračunanih odbirkov merilne naprave.

K tč. 1. izreka te odločbe:

Organ uvodoma ugotavlja, da zahteva stranke, da agencija reši vprašanje ali je mogoče iz števca, ki mu je potekla veljavnost upoštevati odčitke, ki so osnova za obračun porabljene električne energije, predstavlja splošno vprašanje in samostojno pravno celoto, za katere rešitev organ ni pristojen, vendar je njegova rešitev ključna za odločitev o zahtevi stranke, ki se nanaša na posredovanje merilnih podatkov-odbirkov, ki jih SODO posreduje dobavitelju za obračun dobavljene električne energije.

Ker je navedeno vprašanje splošno, ga je organ iz razloga ekonomičnosti, hitrosti in smotrnosti obravnaval sam, skladno s 150. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljnjem besedilu: ZUP). Zaradi navedenega ima rešitev tega vprašanja pravni učinek samo v konkretni upravni zadevi, kot to določa drugi odstavek 147. člena ZUP.

Organ ugotavlja, da se lahko skladno z 45. členom Sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje električne energije (Uradni list RS, št. 41/11 in 17/14 EZ-1) na merilnem mestu uporabi le tisti števec električne energije, za katerega je bila v skladu z Zakonom o meroslovju ugotovljena skladnost po predpisanih načinih in postopkih ugotavljanja skladnosti in ki je bil označen ali je bila zanj izdana listina o skladnosti merila s predpisi. Zakon o meroslovju (Uradni list RS, št. 22/10 in 86/04) med drugim določa, da morajo merila (kamor se šteje tudi števec električne energije) biti overjena, da so v promet lahko dana le tista merila, ki izpolnjujejo zahteve iz tega zakona in predpisov, ki jih minister, pristojen za meroslovje, izda na podlagi tega zakona, da se izpolnjevanje meroslovnih zahtev potrdi z redno overitvijo, da oznaka redne overitve neha veljati, če poteče rok njene veljavnosti ter da se merilo, za katero je prenehala veljati oznaka redne overitve, ne sme uporabljati. Iz navedenega zakona tako izhaja, da se števca, ki mu je potekla veljavnost, ne sme uporabljati kar posledično pomeni, da iz takega števca ni mogoče upoštevati odčitkov, ki so osnova za obračun porabljene električne energije.

Vendar pa je treba tudi ugotoviti, kdaj nastopi tisti čas, ko števcu dejansko poteče veljavnost - ali je to točen datum ali mesec v letu ali samo leto. Zakon o meroslovju določa, da se izpolnjevanje meroslovnih zahtev posameznih meril (kamor sodi tudi števec električne energije) potrdi z redno overitvijo (11. člen) ter da Minister, pristojen za meroslovje, določi postopek redne overitve in roke, v katerih je treba opraviti redno overitev. Naveden postopek in roke določa Pravilnik o overitvah števecov električne energije (Uradni list RS, št. 18/13 in 40/13-popr., v nadaljevanju Pravilnik o overitvah števecov), ki v 35. členu določa, da je rok rednih overitev za indukcijske števice električne energije 12 oziroma 6 let ter za statične števice električne energije 6 oziroma 8 let. Naveden člen v drugem odstavku tudi določa preskuse rednih overitev po posameznih vrstah števecov ter predpisuje, da se rok redne overitve ob določenem pogoju (če reprezentativni naključen vzorec števecov električne energije pri preskusu izpolnjuje predpisane zahteve za redne overitve), podaljša do izteka koledarskega leta, v katerem je potrebno opraviti naslednji periodični preskus.

Zakon o meroslovju določa, da so lahko dana v promet samo tista merila, ki izpolnjujejo meroslovne in tehnične zahteve ter so označena preden grede v promet. Ker je števec električne energije označen z letnico, ko je bil dan v promet, prav tako pa so tudi roki, ko se overitev mora izvesti, določeni v letih, se smiselno šteje, da se izpolnjevanje meroslovnih zahtev števca potrdi z redno overitvijo, ki mora biti opravljena do poteka leta v katerem je overitev treba opraviti in po potrebi tudi zamenjati števec.

Zaradi navedenega organ ugotavlja, da je v konkretnem primeru števcu električne energije potekla veljavnost v letu 2012, SODO oziroma, pa ga je bil dolžan zamenjati do konca leta 2012 torej do 31. 12. 2012. SODO v postopku tudi sam pritrjuje, da bi morali zamenjati števec do konca leta 2012 in bi zamenjava števca na merilnem mestu v letu 2012 bila lahko izvedena pravočasno, če bi jim bil števec dostopen in zapletov v zvezi s pridobivanjem količin porabljene električne energije iz certificirane merilne naprave, ne bi bilo. Vendar organ pri tem ugotavlja, da bi SODO

moral poskrbeti, da bi bila stranka pravočasno obveščena o izvedbi zamenjave števca. Ne nazadnje bi moral izvajalec nalog SODO to zagotoviti s pravilno vročitvijo obvestila stranki o poteku veljavnosti overitve števca ter o potrebi njegove zamenjave. Na ta način (torej z dokazilom o opravljeni vročitvi obvestila) bi se lahko v postopku tudi dokazalo, da je stranka bila obveščena ter bi sklicevanje SODO o tem da je stranka onemogočala pravočasno zamenjavo merilne naprave, bilo utemeljeno. Ker pa SODO dokazila o vročitvi obvestila ne more izkazati, se v postopku tudi ne more sklicevat na to, da je stranka ovirala dostop do števca in onemogočala pravilno registriranje merilnih podatkov ter da je od dne 1. 1. 2013 (ko števec več ni imel veljavne overitve) do 29. 1. 2013 (datum zamenjane merilne naprave) neupravičeno odjemala električno energijo.

Organ tako ugotavlja, da se iz števca, ki mu je potekla veljavnost, ne sme upoštevati odčitkov, ki so osnova za obračun porabljene električne energije ter da je v konkretnem primeru števcu potekla veljavnost 31. 12. 2012. Zaradi navedenega je organ odločil, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

K tč. 2. izreka te odločbe:

Stranka je na ustni obravnavi zahtevala, da organ odloči tudi o tem ali je bil poračun za obdobje od septembra 2012 do januarja 2013 opravljen na podlagi pravilno izračunanih odbirkov merilne naprave ter da se pri tem upošteva dejstvo, da je bil obračun napravljen na necertificirani torej neoverjeni napravi oziroma števcu, ki mu je potekla veljavnost.

Iz predloženih dokazov organ ugotavlja, da račune za dobavo električne energije stranki izdaja, torej njen dobavitelj električne energije. Po 50. členu EZ-1 se mora gospodinjski odjemalec, kadar se ne strinja z računom (poračunom, dobropisom,...) obrniti na svojega dobavitelja in z njim rešiti nastalo nesoglasje po postopku, določenem v tem členu EZ-1. Stranka je na ustni obravnavi izjavila, da je poračun za obdobje od septembra 2012 do januarja 2013 (za katerega od organa tudi želi, da odloči ali je bil opravljen na podlagi pravilno izračunanih odbirkov merilne naprave), že plačala. V zvezi s tem organ ugotavlja, da bo kakršnekoli dodatne zahteve, ki jih morebiti še stranka ima iz prejetih računov, morala izvesti s svojim dobaviteljem skladno z 50. členom EZ-1, v kolikor rokov za podajo zahteve ni zamudila.

Ne glede na navedeno organ lahko odloča le o tistem delu zahteve stranke, ki se nanaša na merilne podatke - odbirke, ki jih je SODO posredoval dobavitelju in so predstavljale osnovo za pripravo obračunskih podatkov. Ker je števcu potekla veljavnost 31. 12. 2012, nov števec pa je bil montiran 29. 1. 2013, se odbiranje merilnih podatkov na merilni napravi v času med 1. 1. 2013 in 29. 1. 2013 ne bi smelo vršiti saj je zaradi poteka roka veljavnosti števca od 1. 1. 2013 prenehala veljati oznaka redne overitve zaradi česar se števec v prometu ni smel uporabljati in se za to obdobje (torej od 1. 1. 2013 do 29. 1. 2013) ti odbirke ne bi smeli upoštevati ter jih zato SODO ne bi smel posredovati dobavitelju, da jih je upošteval za pripravo obračunskih podatkov.

Zaradi navedenega je organ odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe in sicer, da je SODO dolžan razveljaviti količine - merilne podatke, ki jih je odbral na merilnem mestu št. le za obdobje od 1. 1. 2013 do 29. 1. 2013 ter o navedenem obvestiti dobavitelja, z navodilom, da preveč obračunane količine upošteva in poračuna v naslednjem obračunskem obdobju. Navedeno je SODO dolžan izvesti v roku 15 dni od dokončnosti te odločbe, da ne bo izvršbe.

K tč. 3. izreka te odločbe:

Na ustni obravnavi dne 16. 12. 2014 je stranka priglasila stroške prihoda na ustno obravnavo na razdalji Ljubljana – Maribor – Ljubljana (potni stroški).

Skladno s prvim odstavkom 113. člena ZUP gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Če je v postopku udeleženih dvoje ali več strank z nasprotujočimi si interesi in je katera od strank deloma zmagala s svojim zahtevkom, trpi del stroškov v sorazmerju s tistim delom svojega zahtevka, s katerim ni uspela. Ker je stranka v postopku le delno uspela, se ji potni stroški, ki jih je priglasila, priznajo le delno.

Skladno s 15. členom Pravilnika o stroških v upravnem postopku (Uradni list RS, št. 86/05, v nadaljevanju Pravilnik) se povrnitev potnih stroškov strank odmeri v skladu s 3. do 7. členom Pravilnika. Skladno s prvim odstavkom 4. člena Pravilnika se potni stroški povrnejo za potovanje po najkrajši poti in z najcenejšim prevoznim sredstvom. Višina stroškov za prevoz se skladno z drugim odstavkom 5. člena Pravilnika ugotavlja z vozovnico ali na drug primeren način (npr. s potrdilom prevoznika, veljavnim cenikom). Po veljavnem ceniku Slovenskih železnic na dan izdaje te odločbe, znaša cena enosmerne vozovnice na relaciji Ljubljana - Maribor 16,14 EUR. Tako znaša višina potnih stroškov stranke, ki se je udeležil ustne obravnave v tem postopku, skupaj 32,28 EUR. Ker je stranka s svojim zahtevkom uspela delno, se ji delno priznajo potni stroški in sicer v višini 16, 14 EUR. Naveden znesek ji je dolžan povrniti SODO, v roku 15 dni od dneva dokončnosti te odločbe, kot je to določeno v točki 3. izreka te odločbe.

K tč. 4. izreka te odločbe:

V postopku izdaje te odločbe niso nastali posebni stroški, zato je odločeno, kot izhaja iz točke 4. izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dopusten upravni spor, ki se sproži z vložitvijo tožbe v 30 dneh po prejemu te odločbe, in sicer neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana ali na zunanjih oddelkih ustavnega sodišča, glede na sedež ali prebivališče tožnika, lahko pa se pošlje navedenemu sodišču po pošti. Steje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Tožba se vloži v toliko izvodih kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvorniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08) ob vložitvi tožbe potrebno plačati sodno takso in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča, št. 01100-8450088976.